

8. Međunarodni gospodarsko - znanstveni skup

RIBA HRVATSKE – JEDI ŠTO VRIJEDI

Proizvodnja, kvaliteta, potrošnja...

STANJE I MOGUĆNOSTI AKVAKULTURE U HRVATSKOJ

**Damir Valić, Damir Kapetanović, Irena
Vardić Smrzlić i Emin Teskeredžić**

**Institut Ruđer Bošković
Laboratorij za akvakulturu i patologiju akvatičkih organizama**

19.-20.4.2012. Vukovar, Republika Hrvatska

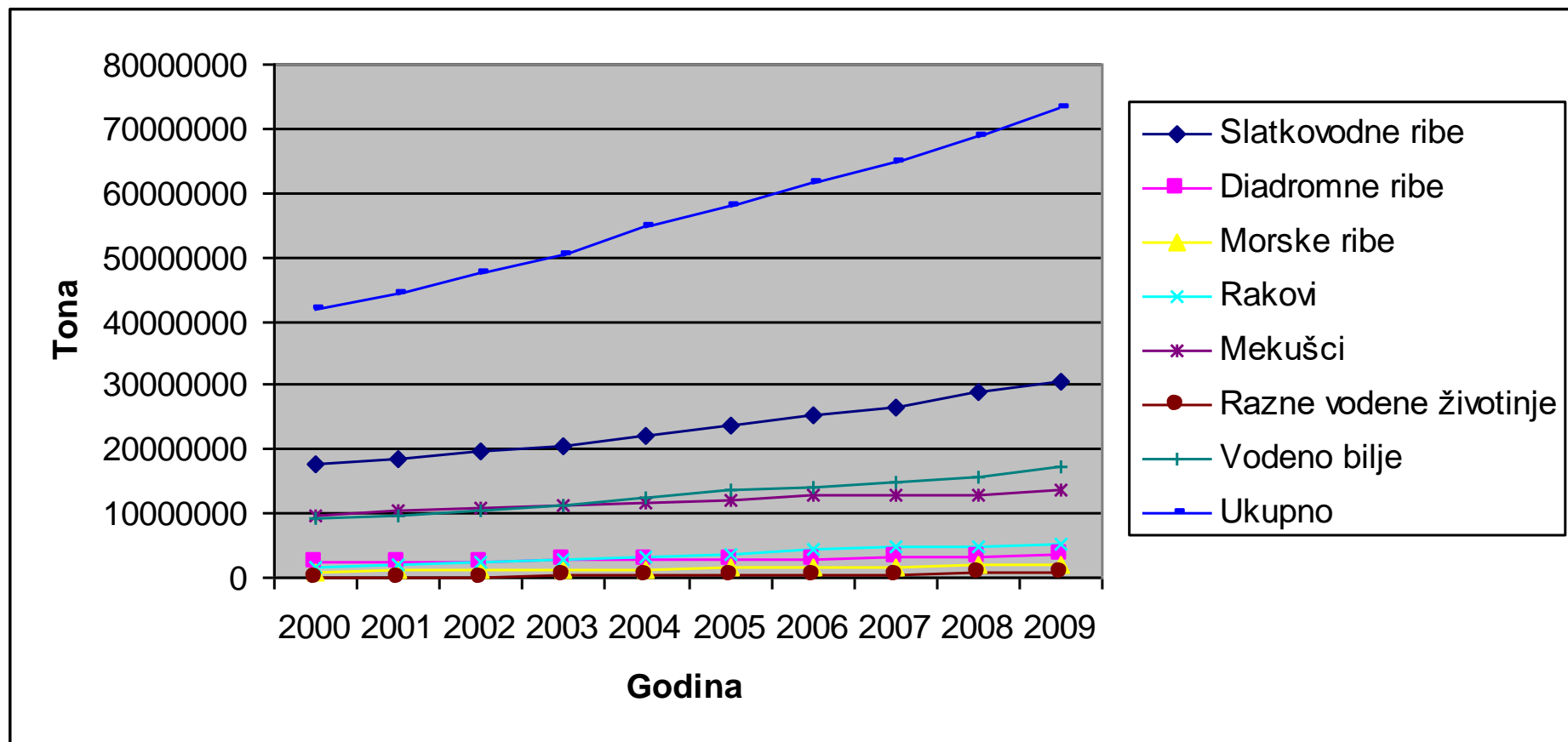
STANJE I MOGUĆNOSTI AKVAKULTURE U HRVATSKOJ

- U svjetskim razmjerima, ulov u ribarstvu je već prije dva i pol desetljeća dosegao svoj maksimum.
- S druge strane zamjećuje se kontinuirani porast (oko 8% godišnje) akvakulture u posljednjih 40 godina.
- Razlog tome je povećana potražnja za ribom i ribljim proizvodima, te nemogućnost ulova da zadovolji tu potrebu.
- Akvakultura podrazumijeva uzgoj vodenih organizama - uključujući ribe, rakove, školjkaše i alge - pod kontroliranim uvjetima, odnosno, aktivnosti koje su potrebne za postizanje proizvodnje organizama korisnih čovjeku.

Svjetska akvakultura vs. ulov

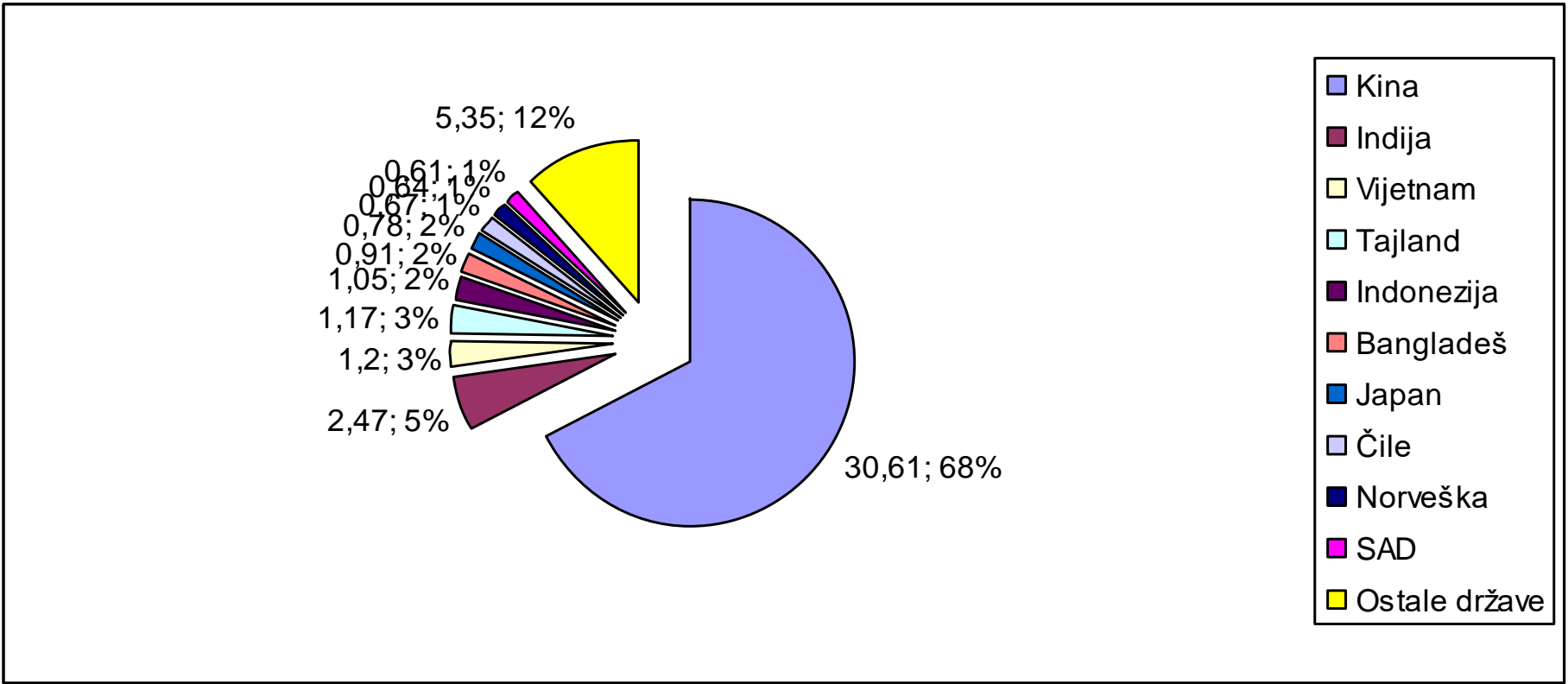
uzgoj	<i>Slatkovodne ribe</i>	ulov	1986
uzgoj	<i>Diadromne ribe</i>	ulov	1997
uzgoj	<i>Morske ribe</i>	ulov	danas 33x
uzgoj	<i>Rakovi</i>	ulov	danas
uzgoj	<i>Mekušci</i>	ulov	1994
uzgoj	<i>Razni vodeni organizmi</i>	ulov	zadnjih godina
uzgoj	<i>Vodeno bilje</i>	ulov	1971

Svjetska akvakultura od 2000. do 2009. g. po skupinama*

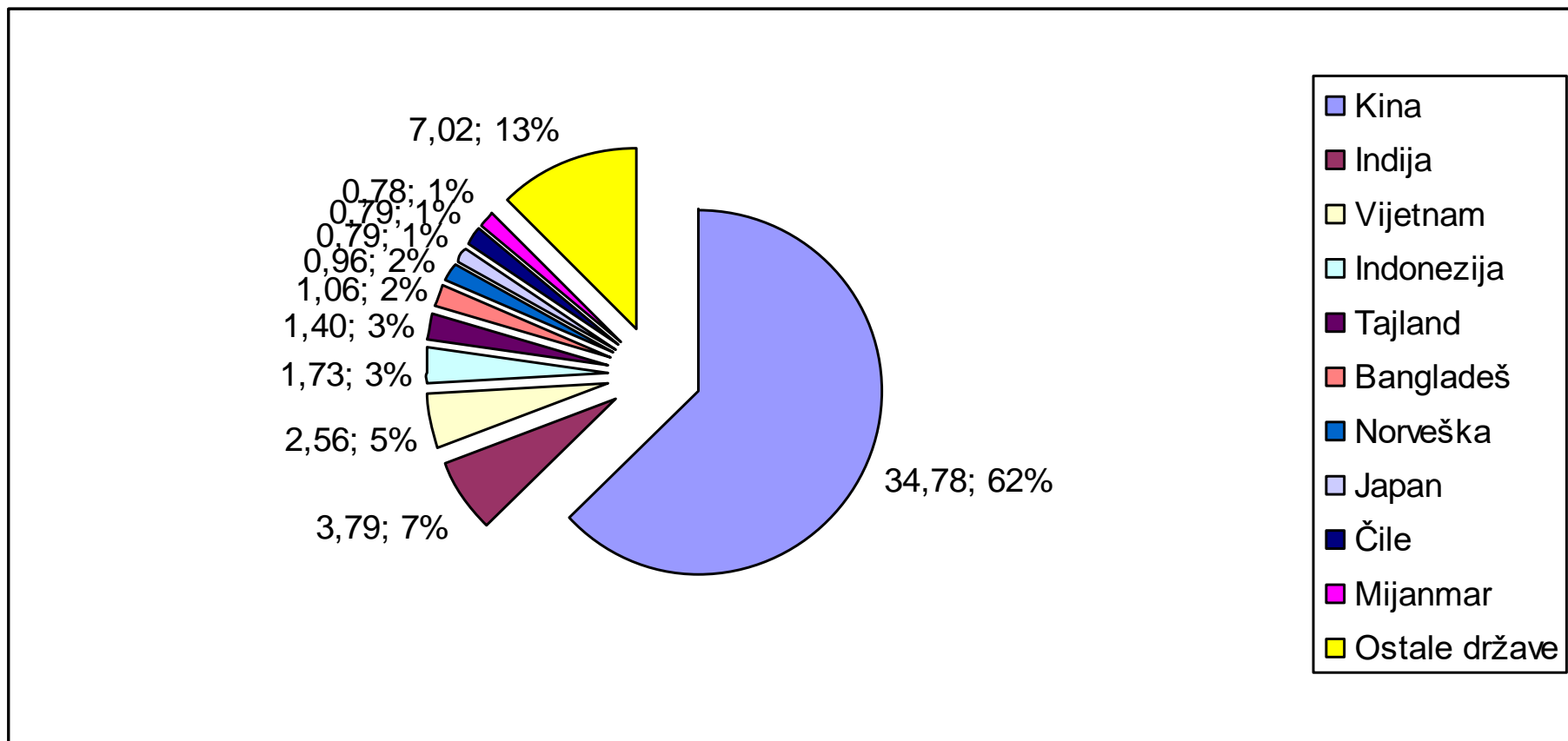
*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Svjetska akvakultura: prvih 10 država po uzgoju u 2004. g.*

*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Svjetska akvakultura: prvih 10 država po uzgoju u 2009. g.*

*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

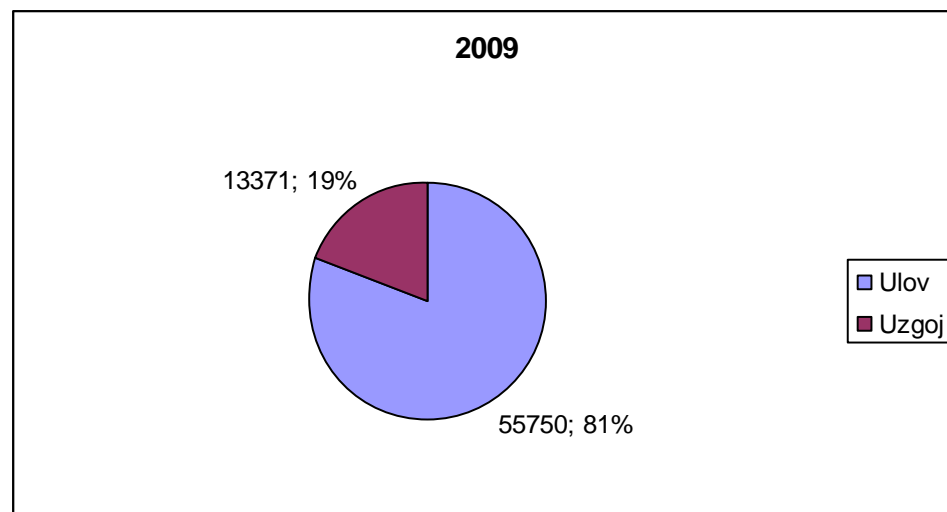
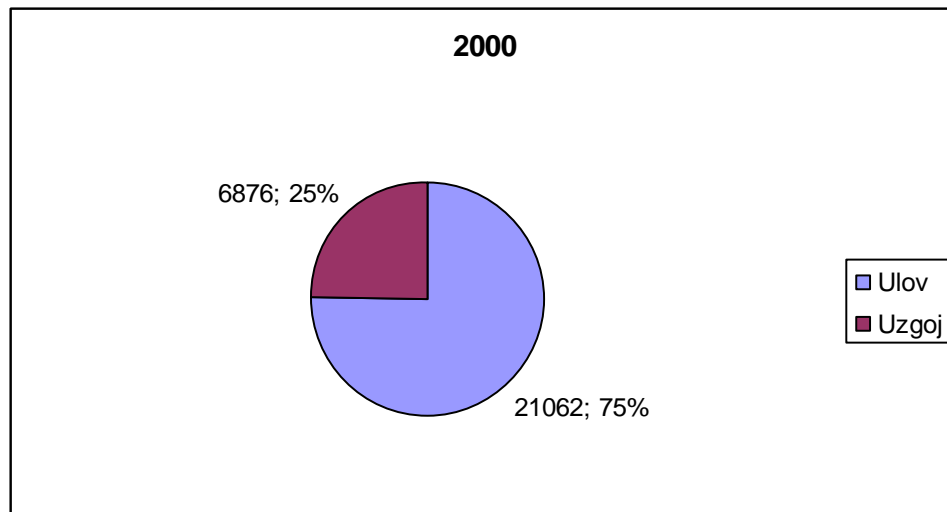
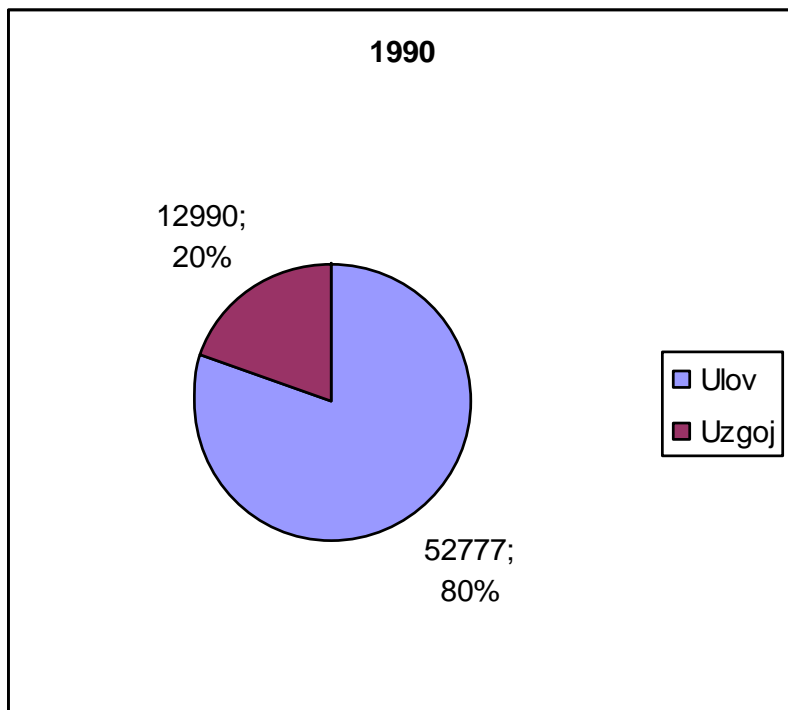
STANJE I MOGUĆNOSTI AKVAKULTURE U HRVATSKOJ

- U europskim okvirima, Hrvatska je bila jedan od pionira u akvakulturi.
- Stručnjaci iz drugih zemalja dolazili su u Hrvatsku učiti o akvakulturi.
- Dok su oni svoje stečeno znanje primijenili, Hrvatska akvakultura je u konstantnom padu, s izuzetkom uzgoja tune, koji bilježi druge probleme.
- Hrvatska akvakultura može se podijeliti na slatkovodnu i morsku.
- U uzgoju slatkovodnih vrsta riba razlikujemo uzgoj toplovodnih (ciprinidnih ili šaranskih) vrsta i hladnovodnih (salmonidnih ili pastrvskih) vrsta.

STANJE I MOGUĆNOSTI AKVAKULTURE U HRVATSKOJ

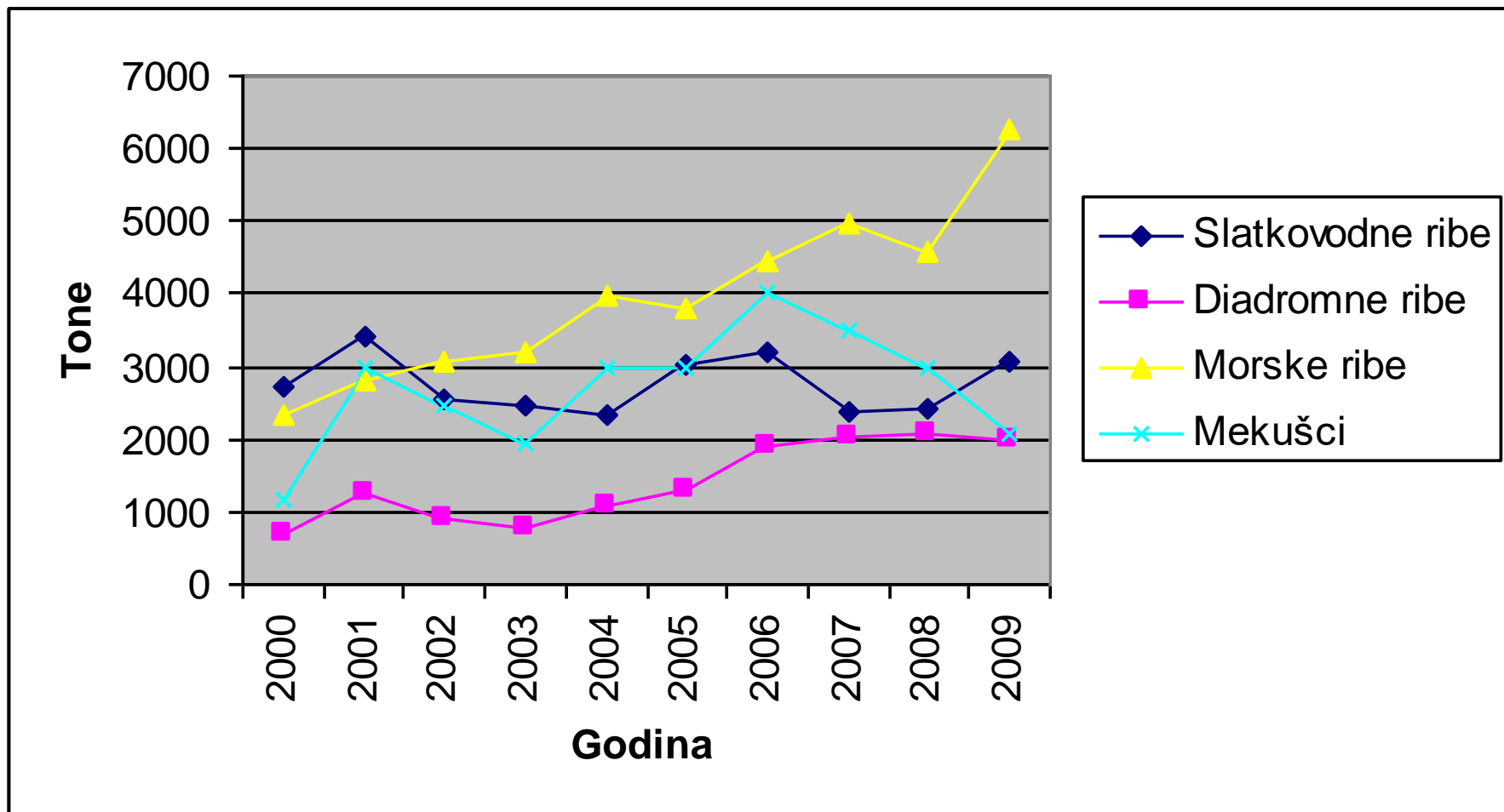
- Uzgoj toplovodnih vrsta podrazumijeva uzgoj šarana u monokulturi ili polikulturi s drugim vrstama, kao što su bijeli amur, sivi i bijeli glavaš, som, smuđ, štika i linjak.
- Hladnovodni uzgoj se prvenstveno odnosi na uzgoj kalifornijske pastrve i manjim dijelom potočne pastrve.
- Ukupna proizvodnja slatkovodne ribe iznosila je u 2010. oko 5 000 tona, od čega se oko 2 500 tona odnosi na proizvodnju šaranskih vrsta i oko 2 500 tona na uzgoj pastrvskih vrsta.

Odnos ulova i uzgoja u Hrvatskoj*

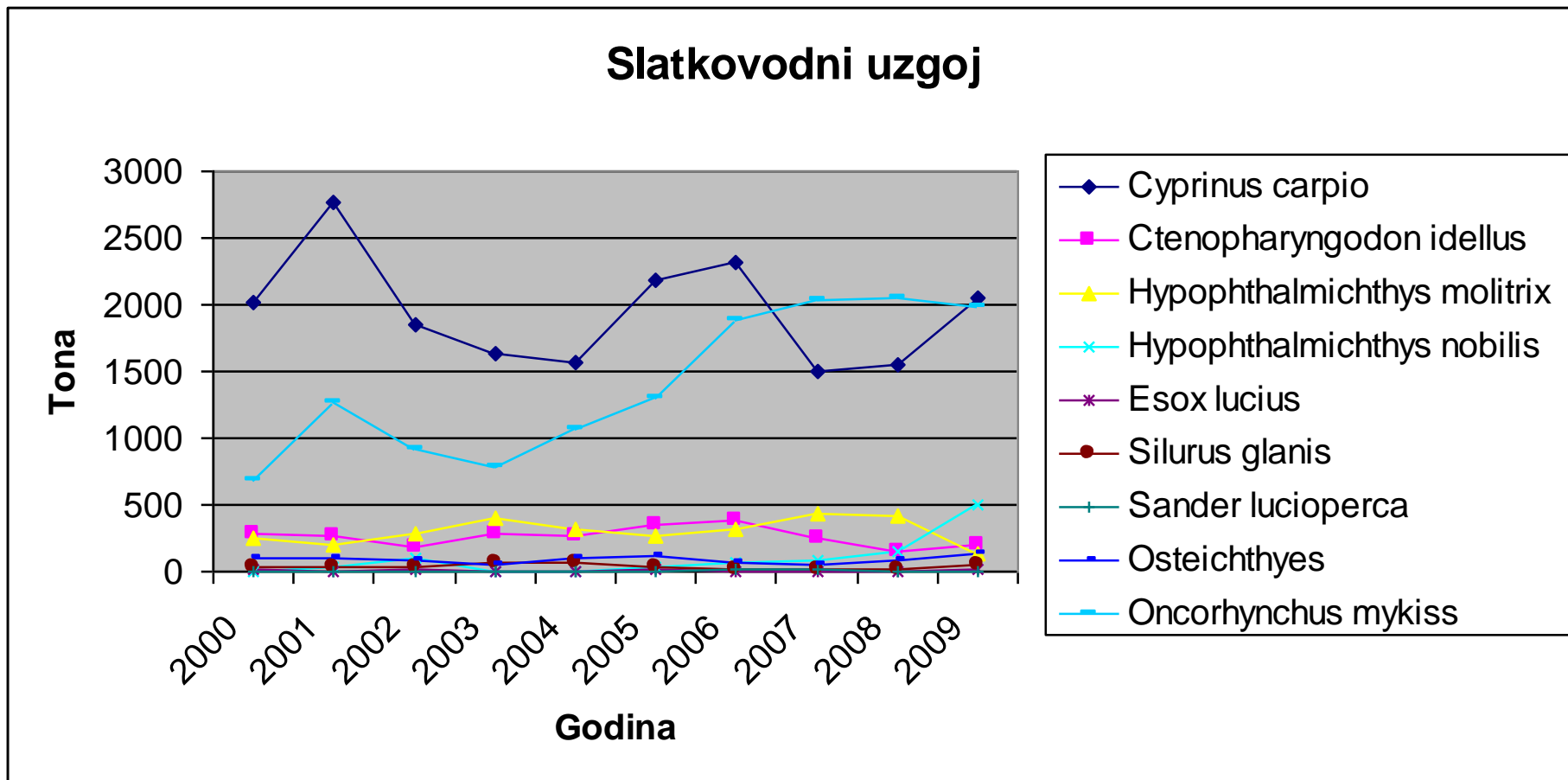
*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Vrste u Hrvatskoj akvakulturi*

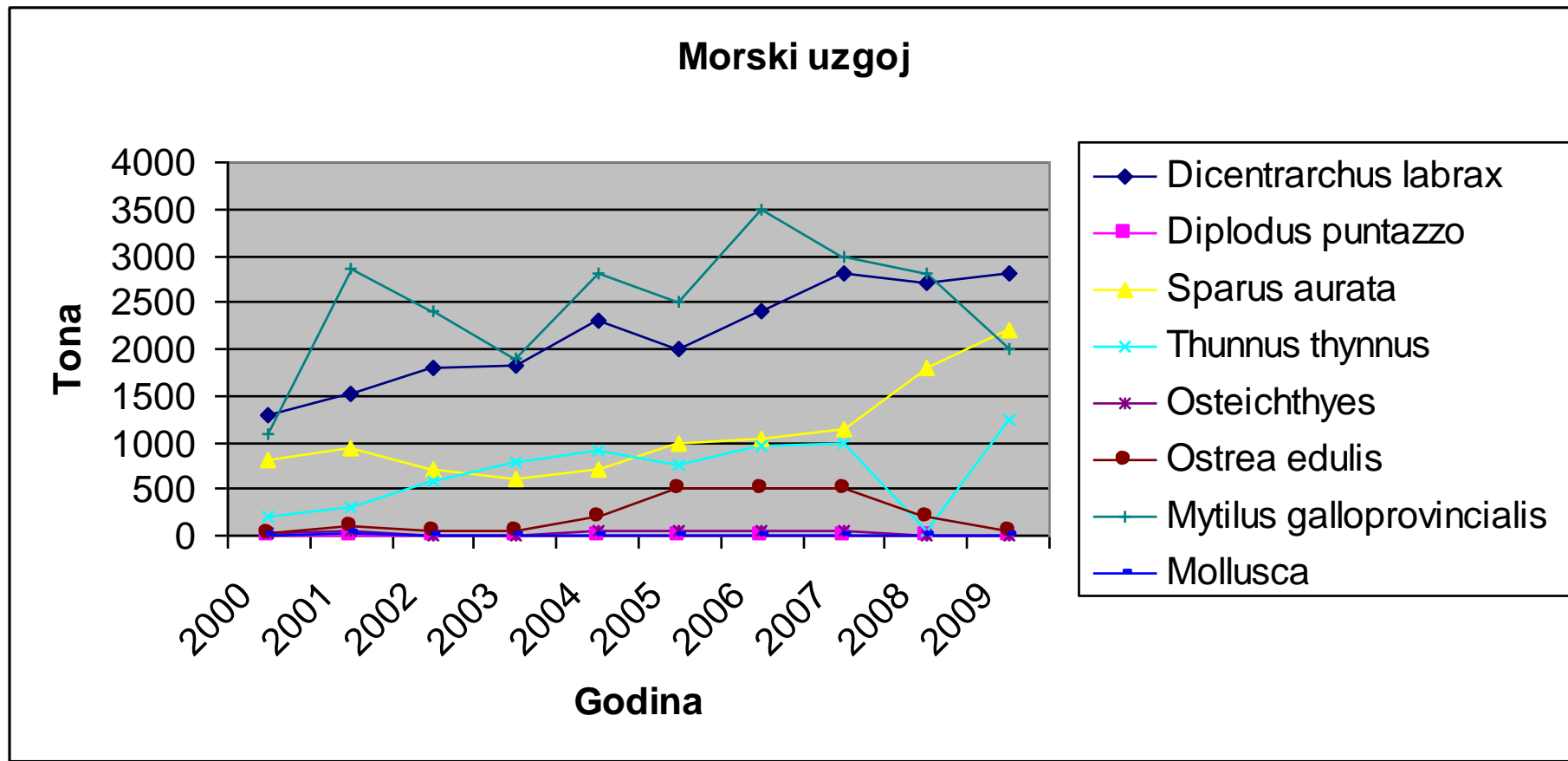
*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Vrste riba u slatkovodnom uzgoju u Hrvatskoj*

*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Vrste riba u morskom uzgoju u Hrvatskoj*

*FAO yearbook 2009, Fishery and Aquaculture Statistics, Aquaculture production

Ukupna godišnja proizvodnja

Marikultura ... oko 13 000 tona ukupna vrijednost oko 900 milijuna kn (120 milijuna €)

lubin i komarča

oko 6 000 t

ulov manjih tuna iz prirode i njihov daljnji uzgoj do tržišne veličine u plutajućim kavezima u moru

oko 4 000 t

uzgoj dagnji i kamenica na pergolarima

**oko 3 000 t
dagnji
oko 1 milijun
kamenica**

marikultura

```
graph TD; A([marikultura]) --> B(povećanje kapaciteta od strane većih uzgajivača. → prelazak na semi-off shore i off-shore kaveze s većim prinosima); A --> C(•povećanje malih, obiteljskih farmi za uzgoj •mogućnosti povoljnih sredstava za investicije i obrtnih sredstava •usklađivanje prostornih planova); D(+ razvoj usmjeriti u izgradnju novih mrjestilišta + povećanje domaće potrošnje ribe i školjaka iz uzgoja kroz marketinške kampanje + plasman proizvoda iz marikulture u turizmu kao osnovnoj grani razvoja ove djelatnosti.);
```

povećanje kapaciteta od strane većih uzgajivača.

prelazak na semi-off shore i off-shore kaveze s većim prinosima

- povećanje malih, obiteljskih farmi za uzgoj
- mogućnosti povoljnih sredstava za investicije i obrtnih sredstava
- usklađivanje prostornih planova

- + razvoj usmjeriti u izgradnju novih mrjestilišta**
- + povećanje domaće potrošnje ribe i školjaka iz uzgoja kroz marketinške kampanje**
- + plasman proizvoda iz marikulture u turizmu kao osnovnoj grani razvoja ove djelatnosti.**

```
graph TD; A([slatkovodni uzgoj]) --> B(povećanje proizvodnih kapaciteta na toplovodnim ribnjičarstvima);
```

slatkovodni uzgoj

povećanje proizvodnih kapaciteta
na toplovodnim ribnjičarstvima

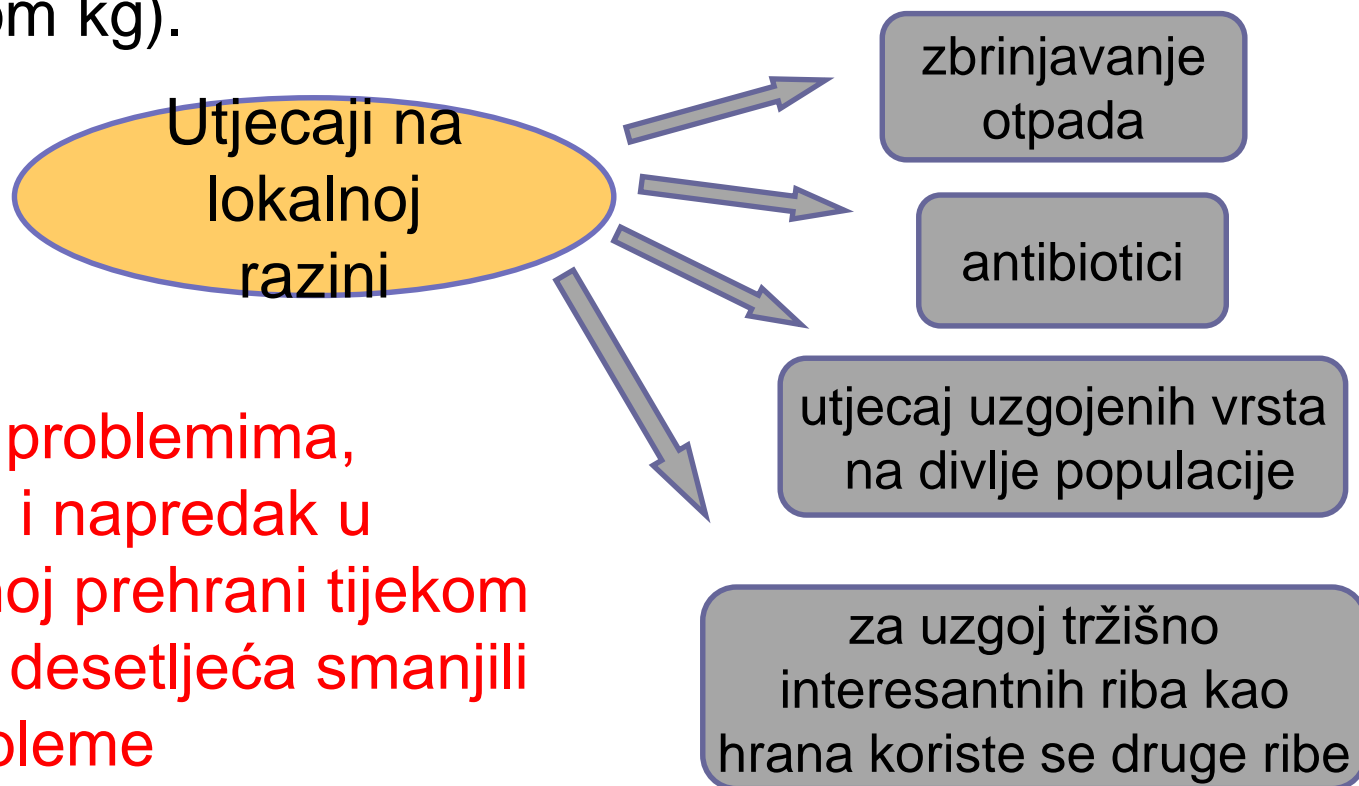
Mogućnosti plasmana proizvoda iz slatkovodnog ribarstva su velike, pogotovo kod hladnovodnih vrsta obzirom na izrazitu negativnu izvozn-uvozn-u bilancu.

Naravno da je plasman gotovih i polugotovih proizvoda u ovom segmentu izrazito bitan obzirom na današnje suvremeno društvo i njegove prehrambene navike.

STANJE I MOGUĆNOSTI AKVAKULTURE U HRVATSKOJ

Opasnosti

- Akvakultura može biti štetnija po okoliš nego iskorištavanje divlje ribe kroz izlov ako se promatra na lokalnoj razini. Naravno da ima manji utjecaj gledajući globalno (po proizvedenom kg).

- **Unatoč tim problemima, istraživanja i napredak u komercijalnoj prehrani tijekom zadnja dva desetljeća smanjili su ove probleme**

Zahvaljujem na pažnji